

Zulk handhaven van het gezag vraagt van de ouders heel veel.

Daarover een volgend maal.

J. W.

N.B. Verleden week stond in het hoofdartikel, kolom 1, regel 27: onze oogen zullen zich wijden: lees — weiden. In kolom 2, midden, staat: uit het gezichtspunt van de mens. uit het gezichtspunt van het genus. Kolom 3, regel 9, staat: het paradijs is opgewekt: lees — opgewekt.

UIT DE SCHRIFT.

In de gelijkmaking Zijner opstanding.

Want indien wij met Hem een plant ge worden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zoo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding. Rom. 6:5.

Jezus leefde!
En ik zal leven!
Zoo doet het Paascheit u jubelen, mijn ziel.
Ja, gij moogt uw juichtoon nog nooger doen klinken.

Gij behoeft uw leven uit Christus niet geheel naar de toekomst te verleggen.

Gij moogt reeds voor het tegenwoordige danken: ik leef.

Of om het met den apostel te omschrijven: „Christus leeft in mij en wat ik nu in het vleesch leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, die mij heeft liefgehad en zichzelf voor mij heeft overgegeven.”

Zalig belijden!

Te zaliger, naarmate de opstandingsmystiek zich voor u verdiept.

Want de opstandingsmystiek draagt weer een geheel ander karakter dan de stervensmystiek.

Bij de eerste is de band tusschen mystiek en ervaring zooveel inniger dan bij de laatste.

Al zijt gij een plant met Hem geworden, zoo zult gij toch nooit Zijn sterven ervaren.

Dat sterven blijft plaatsvervangend.

Den eeuwigen dood kunt gij niet ondergaan.

Maar zie, bij de opstanding is het zoo geheel anders.

Zeker, Christus' eigen opstanding kunt gij ook niet ervaren.

Daarvoor zoudt gijzelf Christus moeten zijn.

Daarvoor zoudt gij onder meer door de volle verschrikking der hel moeten zijn aangegrepen.

Niettemin kunt gij met uw ervaring dichterbij Zijn opstanding komen dan bij Zijn sterven.

Hij nam uw zonde op Zich en daarmee ook de algehele bezoldiging van uw zonde, de absolute dood.

Die rijpe zonde-vrucht behoeft gij door genade niet te eten.

Maar de rijpe opstandingsvrucht moogt gij krachtens diezelfde genade juist wel proeven.

Gij staat tegenover het eeuwige leven niet als tegenover den eeuwigen dood.

Hij, die u verlost van het verderf, verschoont u van een eeuwigen dood.

Maar Hij, die u kroont met goedertierenheid en barmhertigheden, verschoont u niet van het eeuwige leven.

Integendeel, Hij doet u dat volop genieten.

Het heeft betekenis, dat in den grondtekst wel gesproken wordt van de gelijkmaking Zijns doods, maar eigenlijk niet van de gelijkmaking Zijner opstanding.

Zij, die dat in onze vertaling ter verduidelijking hebben ingelast, hebben juist iets heerlijks uit de opstandingsmystiek weggenomen.

Door een plant met Christus te zijn, ontstaat er voor u een gelijkmaking Zijns doods.

Doch bij de opstanding is het sterker.

Daar werkt de mystieke unie met Christus nog wonderbaarlijker.

Daar is de eenheid tusschen u en uw Heiland nog inniger.

Hij is niet uw plaatsvervanger in het eeuwige leven.

Neen, let toch mijn ziel op die rijke verdiensten van uw Middelaar, dat eeuwige leven moogt gijzelf leven.

Hier zou gelijkmaking een veel te zwak woord zijn.

Is er eigenlijk wel een woord te vinden, dat het deelhebben aan Jezus' opstanding volledig uitdrukt?

Is menselijke taal hier niet te arm voor?

Maar wat de taal niet kan uitdrukken, voelt de mystiek aan.

Hoeveel is er voor haar niet werkelijkheid, wat de talen der menschen en der engelen ver te boven gaat!

Een plant met Hem te zijn in de opstanding!

Wat dat zeggen wil, gij kunt het alleen verstaan, wanneer gij in de liefde van den Heere Jezus Christus verzinkt.

En hoe dikwijls geschiedt dat?

Immers o zoo zelden?

Nog zeldzamer is daarom uw ervaring ervan.

Want de mystiek is de bron, de ervaring een beker levend water, uit die bron geschept.

Ook de opstandingservaring kan de opstandingsmystiek nooit evenaren.

En toch, hoe kan de opstandingservaring, het

genieten van het eeuwige leven, u hier beneden reeds dronken maken!

Als gij het beginsel der eeuwige vreugd een wijle in u gevoelt, wat doorleeft gij dan hemelsche oogblikken!

Hoe smaakt gij daar de Opstanding uit!

Wat zal het dan wezen, wanneer dat beginsel volkomen is uitgegroeid.

Wanneer niets dan eeuwige vreugd uw deel is, omdat een volheid van eeuwig leven u doorstroomt.

En gij daarbij bedenkt, dat ook dan uw opstandingservaring de opstandingsmystiek niet uitput, hoe begint het u dan te duizelen!

Een plant te zijn met Christus in Zijn opstanding!

O, zaligheid nooit af te meten!

Waarlijk, wat het oog niet heeft gezien, het oor niet heeft gehoord en in het hart des menschen niet is opgeklimmen, heeft God bereid dien, die Hem liefhebben.

Zoo doe Hij ook aan u, mijn ziel.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

— Onze begrafenissen.

Eenigen tijd geleden schreven we over de overdriving bij onze begrafenissen en welke men keeren wilde met het artikel uit onze Kerkenorde, waarbij bepaald wordt, dat geen lijdendiensten mogen worden ingesteld.

Wij gaven toen als ons gevoelen te kennen, dat voorzoover wij wisten met dit artikel niets viel aan te vangen.

Immers was er voorzoover wij konden nagaan nergens van een lijdendienst sprake.

Maar wij behoorden hierop terug te komen.

Wij willen dit dan thans doen.

In den regel hebben onze begrafenissen in allen eenvoud plaats.

Er wordt, behoudens in enkele groote steden, door predikant of kerkeraadslid in het sterfhuis een gedeelte uit Gods Woord gelezen en voorgegaan in gebed.

Op den doodenakker wordt nogmaals gesproken of gelezen of zelfs gebeden.

Daarmee is dan gewoonlijk de ambtelijke werkzaamheid bij de begrafenis ten einde.

Op dorpen pleegt predikant of onderling mee naar het sterfhuis terug te keeren en dan ontwikkelen zich vaak voor en na den maaltijd gesprekken, welke vele uren duren.

Dat het er daarbij niet altijd even stichtelijk toegaat, is van genoegzame bekendheid.

Meestal zijn niet alle familieleden van dezelfde kerkelijke kleur.

Al spoedig hebben sommigen behoefte, te doen blijken, dat zij het niet met den dominee of den onderling eens zijn.

Dan ontspringt zich een debat, waarbij het nog al eens warm kan toegaan.

De hoop der opstanding heeft dan niet het laatste woord.

Reeds hier doen zich misbruiken voor, welke behooren te worden tegengegaan.

Het best zou zijn, indien men ook hier tot versterking overging.

Er ligt werkelijk overdaad in, wanneer en in de woning en aan het graf en nogmaals in het sterfhuis wordt gesproken, gevolgd door een algemeene nabetrachting.

De praktijk wijst nu eenmaal uit, dat het hoogst moeilijk is een niet te klein en dikwijls bont gezelschap in de rechte geestelijke stemming te houden.

Zeker, het geldt hier eeuwenoude gewoonten.

Daarin verandering te brengen is geen gemakkelijke zaak.

Toch heeft men ook hier zachten drang tot reformatie niet te oefenen.

Nu valt het voorzeker niet licht een algemeenen regel te ontwerpen.

Trouwens, dat behoeft ook niet.

Pluriformiteit blijve ook hier bestaan.

Ook persoonlijke gevoelens spreken hierbij mee. Wij voor ons werden b.v. door een gebed aan het geopend graf slechts zelden gesticht.

Wel meer dan eens ontsteekt.

Vooral als dat gebed moest dienen om de toespraak te vervangen.

Het maakte soms den indruk of de bidder den Heere wilde doen weten, wat voor een persoon Hij in den hemel had opgenomen.

Ook bevordert gewoonlijk het weer den eerbied niet, welken het gebed eischt.

Men staat soms te trappelen om de voeten eenigzins warm te houden bij regen en vorst.

Bij een toespraak hindert dat minder, maar bij een gebed strijdt het al heel sterk tegen de houding, welke wij daarbij hebben aan te nemen.

Waarbij dan nog komt, dat het velen moeilijk valt in zulke gevallen de oogen gesloten te houden.

Daarenboven, al willen wij niet beweren, dat het gebed op het kerkhof geen zin heeft — dat zou al heel bond gesproken zijn — zoo gelooven we toch, dat het daar minder op zijn plaats is.

Wanneer in het sterfhuis de treurende familie reeds aan de zorg des Heeren is opgedragen, behoeft dat aan het graf niet nogmaals te geschieden.

Het kerkhofgebed moet dan ook niet zoo zelden dienen om toespraken af te snijden.

Men leest dan enkele woorden uit de Schrift en met gebed is de plichtigheid afgeloopen.

Toch zal men gevoelen, dat, wanneer het om deze reden wordt opgezonden, eigenlijk van het gebed misbruik wordt gemaakt.

Op andere manier dienen bezwaren, welke toespraken met zich brengen, ondervangen te worden.

Doch het gebed is te heilig, dan dat men dit als middel zou aanwenden.

Er pleit dunkt ons alles voor om het gebed op het kerkhof, waar het is ingevoerd, af te schaffen.

Doch hoe moet het dan met de toespraak?

Er zijn christenen, die bepalen, dat aan hun graf geen toespraken mogen worden gehouden.

Die wensch behoort natuurlijk te worden geëerbiedigd.

Het kan niet ontkend, dat een begrafenissen, waarbij alleen het Woord Gods wordt gehoord, soms den diepsten indruk maakt.

Toch is het de vraag of, indien dit onder ons regel werd, die indruk zich steeds zou herhalen.

Wij meenen, dat het ons al spoedig koud zou aandoen.

Het is hier het contrast tusschen de uiterste soberheid en de weelderigheid in het woord, dat zoo sterk opvalt en menigmaal zoo aangenaam aandoet.

Viel echter het contrast weg, zoo zou o.i. ook de indruk meestal uitblijven.

De toespraak bij het graf heeft alleszins recht van bestaan en mag allerminst als zondig worden afgekeurd.

Het misbruik, dat er dikwijls van gemaakt wordt, heft ook hier het gebruik niet op.

Het hart heeft menigmaal behoefte zich te uiten aan de groeve van een, die men om zijn persoon en werks wil heeft liefgehad.

Dat er getuigd wordt van de genade Gods, die in den omgang met en den arbeid van den overledene duidelijk uitkwam, mag geen bezwaar ontmoeten.

Als maar de rechte toon wordt getroffen, strekt zulk een toespraak ter verheerlijking van onzen God.

Indien dit slechts het thema zij: alle roem voor den mensch is uitgesloten.

Op die wijze wordt aan het graf uit menig leven een roerende prediking vernomen.

Het woord, op het kerkhof gesproken, draagt, als het goed is, een geheel ander karakter dan wat in het sterfhuis wordt gezegd.

Daar, te midden van een soms talrijke menigte, welke de rouwkamer onmogelijk zou kunnen bevatten, behooren openlijk te worden verkondigd de deugden van Hem, die den gestorvene uit de duisternis riep tot Zijn wonderbaar licht.

In de rouwkamer worde het intieme bewaard, daar worde de troost van den Geest ingeroepen, daar stijge ook de dank in stilheid op tot God.

Maar aan de groeve worde in het openbaar den Heere eere gegeven.

Dat dit door meer dan één spreker wordt gedaan, heeft iets aantrekkelijks, al vermeedderen zich hier de gevaren.

Zoo licht loopt er één spreker onder door, die het eigenlijk doel uit het oog verliest.

En het komt voor, dat die ééne spreker alle wijding bederft.

Daarom is het goed, dat de begrafenis onder degelijke leiding sta.

De leider moet een man zijn, die vrijmoedigheid heeft om hen, die het woord willen voeren, de voorwaarde te stellen, dat zij van alle ophemeling van den mensch afzien en dat zij vooral zich niet aan de voor christenen zoo stuitende gewoonte schuldig maken om het lijk te gaan toespreken.

Aan zulk een vaste, principiële leiding ontbreekt het dikwijls.

Vandaar, dat men zoo menigmaal met onbevredigd, soms met gekwetst gevoel het graf verlaat.

Ook zorg men, dat het getal sprekers niet te groot worde.

Vaak wordt namens elke vereeniging, waarvan de overledene lid is geweest, het woord gevoerd.

Dat dit noodig noch wenschelijk is, springt in het oog.

Ondersteld al, dat allen werkelijk de deugden Gods verheerlijken, zoo zullen zij toch licht in herhaling vallen en dat is voor de geestelijke spankracht van de hoorders te veel.

De aandrang om den Heere te prijzen wordt daardoor psychologisch beschouwd verzwakt.

Een uniform maximum van sprekers kan natuurlijk niet worden gesteld.

Daarvoor loopen de gevallen te zeer uiteen.

Soms zal beslist aan slechts één spreker de voorkeur moeten worden gegeven.

Maar soms ook gevoelt men, dat er plaats is voor meer dan één spreker.

Mits men dit maar in het oog houdt, dat de plichtigheid niet van het aantal sprekers afhangt.

Voorzoover wij er over kunnen oordeelen, wordt de kans, dat de indruk zal verflauwen grooter, naarmate het getal boven de drie uitgaat.

Wie spreekt moet zelf ontroerd zijn, maar ook zijn aangegrepen, om aan die ontroering uitdruk te geven.

Een pa

kerkhof is

kostelijke

En dan

het gras

het tevens

gunst alles

Het zou

zaamheid l

Van pre

opnieuw m

veel van l

draving.

Reeds g

Een da

onze God

Men

aankomen

Het gee

kan de g

dreigen te

Doch de

op de far

Het amb

gelden.

Men wa

Ongetwij

hier schre

Het lag

te sporen

voorzichtig

Maar wi

en ander i

En dan

verbetering

Intussche

uitgesprok

— Kan het

Het kom

kwelijk te

Doch da

opmerking

en, doet o

Men zou

Volk" aan

mer van V

wordt als

blad".

Stel, dat

deld, dan

Bitterhei

En die

In een a

den datum

worden ge

frans: „Hi

cussie tuss

ger Kerkbe

laatste vor

zeker omde

merklijk b

tijdige, ook

moeienis v

wat zonde

hunner col

en onspan

het belang

echter heb

lijke wet:

alleen vers

De van d

schrift.

Immers,

artikel juis

dat hij ree

we niet ge

De lust o

blijkbaar w

Wij vra

anders?

Dat Ds v

nen wij he

Dat hij v

ook.

Maar mo

grooter gen

Voor een

Ds van de

standpunt.

Kerken, vo

Doch vo

beide even

Toch zal

zijn polem

Waarom

Waarom

Waarom